

BOEKRECENSIE: extraLapis N° 46
PYROMORPHIT, MIMETESIT & VANADINIT

Uitgegeven door Christian Weise Verlag München in 2014

Auteur: Gregor Markl

ISSN 0945-8492

pp 124 – 210 x 295 mm – 700 gram - softcover

19,80 Euro (excl P&P)

“Pyromorfit, Mimetesit & Vanadinit” is de titel van het zesenvestigste deel dat binnen de Duitstalige reeks extraLapis werd uitgegeven. Het behandelt uitgebreid drie mineralen die zowel chemisch als kristallografisch nauw met elkaar verwant zijn – onderlinge overgangsvormen komen dan ook met de regelmaat van een klok voor.

Een korte inleiding (4pp) verduidelijkt de geschiedenis van het trio, waarna uitgebreid wordt ingegaan op de nomenclatuur (6pp) – hier komen o.a. bekende tussenvormen zoals “endlichiet” en “campyliet” aan bod. Vervolgens wordt naar verklaringen gezocht voor het ongewoon gevarieerd kleurenpalet binnen deze familie (8pp). Vorming, ontstaan en stabiliteit zijn als volgende aan beurt (6pp). Dan volgt nog een uitweiding over “blaubleierze” – typische pseudomorfofen van galeniet na pyromorfiet - en hoe die tot stand komen (6pp). Hiermee ligt dan de weg open voor het omvangrijkste gedeelte van dit werk: een beschrijving van de belangrijkste vindplaatsen wereldwijd. Hierbij wordt een chronologische sequentie gevolgd: eerst komen de klassieke vindplaatsen voor 1900 aan de beurt (36pp); gevolgd door die uit de twintigste eeuw (38pp) om te besluiten met de recentste vondsten uit de eenentwintigste eeuw (12pp). Uiteraard komen hierbij alle oude en nieuwe “klassiekers” uitgebreid aan bod (Bad Ems, Dry Gill, Roughton Gill, Huelgoat, Apache Mine, Bunker Hill, Ojuela, Tsumeb, Mibladen, Taouz, Daoping – om er maar enkele te noemen) – maar er werd evengoed de nodige plaats ingeruimd voor minder bekende maar daarom niet minder interessante vindplaatsen. Dat Duitse locaties hierbij uitgebreid aan bod komen mag ons niet verwonderen: dit is per slot van rekening een Duitse editie van de hand van een Duitstalige auteur. Er wordt afgesloten met een literatuurlijst (1pp).

De kwaliteit van wat over de laatste jaren binnen de Duitstalige extraLapis-reeks (D) werd gepubliceerd was eerder wisselvallig – zeker in vergelijking met het langs parallelle lijnen opererende maar totaal onafhankelijke (en overigens veel jongere) Engelstalige extraLapis (E) - en demonstreerde duidelijk hoe moeilijk het is om tweemaal per jaar een relevant en kwaliteitsvol nieuw deel samen te stellen. Met de huidige uitgave hebben ze echter hun vroegere hoogstaand peil teruggevonden.

In tegenstelling met eerdere extraLapis-edities – waar normaliter diverse schrijvers bijdragen aan éénzelfde nummer - tekende voor dit werk slechts één auteur, en dat is niet de eerste de beste. Prof Dr Gregor Markl bekleedt niet alleen de leerstoel voor petrologie aan de universiteit van Tübingen maar is daarenboven ook nog eens een icoon in de wereld van Duitse mineralenverzamelaars. De pyromorfietfamilie is een van zijn favoriete onderwerpen en daarvan houdt hij er een persoonlijke verzameling op na om U tegen te zeggen. Het leeuwenaandeel van de (talrijke!) in dit werk geïllustreerde specimens zijn afkomstig uit die eigen verzameling en die zijn – mede dank zij het uitstekend fotografisch werk van Jeff Scovill, Tobias Weise en Wolfgang Gerber – om van te watertanden. Hier is overduidelijk een autoriteit aan het woord die bovendien ook nog eens de kunst verstaat om de zaken bevattelijk uit te leggen. De uitgever stelde hiervoor uitzonderlijk ook nog eens 124 pagina's beschikbaar, in plaats van de voor extraLapis tot nog toe obligate 100.

Niettegenstaande de waarschuwing van de auteur dat de betrokken vindplaatsen talrijk zijn (meer dan 3000 per januari 2014) en ze bijgevolg onmogelijk alle kunnen behandeld worden, is de lijst van wat hij daaruit selecteerde voor bespreking in dit werk bepaald indrukwekkend. Een index daarvan zou het boek nog overzichtelijker hebben gemaakt - dit is tegelijk mijn enige suggestie ter verbetering!

Voeg bij dat alles nog eens de traditiegetrouw uitstekende lay-out zoals we die van Weise Verlag gewend zijn (eerlijkheidshalve dient hier vermeld dat die in het verleden in tegenstelling tot de inhoud nooit in de verdrukking is gekomen) en het eindresultaat is een goed verteerbare maar toch gedegen uitgave die vermoedelijk nog lang als het definitief naslagwerk voor verzamelaars van de pyromorfietfamilie te boek zal blijven staan.

Pyromorfiet, mimetiet en vanadiniet zijn, niet in het minst vanwege hun vormen- en kleurenrijkdom, mineralen die als geen andere tot de verbeelding spreken. Goede specimens zijn echter zeldzaam en (zeer) duur en ontbreken bijgevolg in veel verzamelingen - maar bij gebrek daaraan kun je nog altijd wegdromen bij de vele uitstekende foto's in dit boek.

Raymond Dedeysne